

ระบบข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติการ
(BANK OPERATING SYSTEM)

1. คำนำ

นอกจากระบบข้อมูลลูกค้า ระบบข้อมูลการเงิน และระบบข้อมูลตลาดกร ซึ่งนับได้ว่าเป็นระบบที่เป็นหัวใจของระบบข้อมูลเพื่อการบริหารงานธนาคาร ยังมีระบบงานอีกประเภทหนึ่งซึ่ง เป็นระบบข้อมูลช่วยการทำงานของธนาคารทั้งทางด้านบริการลูกค้า ด้านปฏิบัติการของธนาคาร และด้านการบริหารและควบคุม ระบบงานดังกล่าวข้างต้นจะดำเนินไปอย่างขาดประสิทธิภาพที่ดีเท่าที่ควร ถ้าหากขาดการสนับสนุนจากระบบงานนี้ ในการปฏิบัติงานธนาคารไม่ว่าจะเป็นทางด้านใด เป้าหมายอย่างหนึ่งก็คือเพื่อให้การบริการที่เสนอต่อสังคมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง พร้อมกันนั้นก็พยายามอย่างยิ่งที่จะให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเหล่านี้ไม่สูงเกินไปนัก ถ้าหากนำเอาเป้าหมายทางด้านความถูกต้อง รวดเร็ว มาพิจารณาจะพบว่าธนาคารจำเป็นจะต้องมีระบบการปฏิบัติการภายในที่มีความคล่องตัวมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ โดยเฉพาะธนาคารที่มีขนาดของการประกอบการใหญ่ มีพนักงานมาก ระบบและขั้นตอนที่กำหนดในการปฏิบัติจึงจำเป็นจะต้องวางไว้เป็นมาตรฐานสำหรับการควบคุม และตรวจสอบควบคุมกันไปด้วย ยิ่งเพิ่มจุดที่จะต้องทำการควบคุมวิธีการปฏิบัติงานเข้าไปในการปฏิบัติงานมากขึ้นเท่าใด แน่นนอนว่า ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานก็ย่อมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเท่านั้น ความล่าช้าในการปฏิบัติงานก็จะติดตามมา ซึ่งจะทำให้เสียเปรียบกว่าธนาคารที่มีขนาดของการประกอบการเล็ก การทำงานยังไม่จำเป็นต้องมีมาตรฐานการควบคุมมากนัก ซึ่งเหล่านี้ก็เป็นหลักธรรมคาโดยทั่วไปทางธุรกิจ

อีกปัญหาหนึ่ง ก็คือ ปัญหาทางด้านค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือสูญเสียไปจากการปฏิบัติงานที่มีขั้นตอนมาก และซับซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน เพราะปัญหานี้มีใช้เพียง การปฏิบัติงานซ้ำเท่านั้นแต่หมายถึงจำนวนพนักงานที่ต้องเพิ่มขึ้น สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ก็จะเป็นผลติดตามมา ค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาควบคุมได้ ถ้าหากปรับปรุงระบบวิธีการปฏิบัติเสียใหม่ให้เป็นไปในลักษณะ สอดคล้องกับระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่วางไว้ตั้งแต่แรก ซึ่งนอกจากเป็นการปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานแล้วยังจะทำผลกำไรให้แก่ธนาคารในที่สุด

จากปัญหาที่ธนาคารต่าง ๆ มีขนาดการประกอบการต่างกัน ความได้เปรียบของธนาคารเล็กและบริษัทการเงินย่อมมีสูงกว่าเพราะโอกาสที่ปฏิบัติงาน ธนาคารและบริษัทเหล่านี้จะสร้างความรู้จักหรือคุ้นเคยกับลูกค้าอันมีมากกว่า ทำให้มีบริการที่รวดเร็วและประทับใจ นอกจากนั้นธนาคารที่มีขนาดใหญ่ ผู้บริหารไม่สามารถที่จะควบคุมดูแลการปฏิบัติงานอย่างใดใกล้ชิดและทั่วถึง จึงจำเป็นต้องสร้างระเบียบหรือกฎเกณฑ์การปฏิบัติงานไว้มากเพื่อประโยชน์ทางด้านการควบคุมภายใน (Internal control) และการตรวจสอบภายใน (Internal auditing) การปฏิบัติงานใหญ่ ๆ จึงมักขาดความคล่องตัวเพราะสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ไม่เอื้ออำนวยให้อย่างเช่นธนาคารขนาดเล็ก

จากปัญหาทางด้านการปฏิบัติงานต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าเกิดขึ้นกับธนาคารที่มีการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กับกิจการ ด้วยแล้ว ย่อมแสดงถึงว่าธนาคารนั้นมีเครื่องอุปกรณ์ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ แต่ทว่า แวดวงและสภาพการปฏิบัติงานรอบๆนอก ยังไม่สนับสนุนการใช้เครื่องอุปกรณ์เหล่านี้ ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ ฝ่ายบริหารระดับสูง จึงควรหันมามองระบบช่วยการปฏิบัติงานให้สามารถที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่วางไว้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเครื่องอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้กับกิจการธนาคารมีความก้าวหน้าไปมาก น่าที่จะหาประโยชน์จากการนำเครื่องอุปกรณ์เหล่านี้มาใช้โดยการประเมินค่าเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียและความคุ้มค่าในการนำมาใช้ เพราะนอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานแล้ว

จะทำให้ระบบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันมีความหมายมากยิ่งขึ้นในแง่ ของคุณค่า ของข้อมูล

เนื่องจากเป็นระบบงานที่สนับสนุนและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานทางคานต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยดี โครงสร้างข้อมูลบางอย่างที่มีความจำเป็นต่อโครงสร้างรวมของระบบบริหารงานธนาคารที่ไม่สามารถรวมไว้กับระบบข้อมูลที่ไต่กล่าวมาแล้ว ก็ได้อัดกันมารวมไว้ในที่นี้ด้วย ประโยชน์ที่พึงได้รับจากการที่มีระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานธนาคารโดยทั่ว ๆ ไปคือ

- ก. ประหยัดค่าใช้จ่าย
- ข. ลดภาระการปฏิบัติงาน เพิ่มความคล่องตัว
- ค. เพิ่มความถูกต้อง
- ง. เพิ่มความรวดเร็ว
- จ. สนับสนุนระบบข้อมูลอื่น ๆ เพื่อ Process งานธนาคาร
- ฉ. เพื่อการควบคุมภายในและตรวจสอบ
- ช. เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลใหญ่ถูกต้องและทันการ

2. โครงสร้างของระบบข้อมูล

เนื่องจากเป็นระบบข้อมูลที่ช่วยสนับสนุนระบบข้อมูลประเภทอื่น โดยเฉพาะ หน้าที่อย่างหนึ่งของระบบข้อมูลทางคานนี้ ก็คือ จัดสร้างระบบข้อมูลภายนอกไว้ให้กับระบบข้อมูลการบริหาร (MIS) ทั้งนี้ก็เพราะว่าสภาพแวดล้อมและสภาพการทางคาน การเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อระบบข้อมูลการบริหาร ซึ่งใช้ในการบริหารงานธนาคารระดับสูงมาก จนเป็นที่ยอมรับว่าไม่สามารถที่จะแยกระบบข้อมูลภายนอกออกจากระบบข้อมูลการบริหารงานธนาคารโดยส่วนรวม (Bank management information system - BMIS) ได้ ซึ่งในปัจจุบันก็ถือกันว่าระบบข้อมูลที่ช่วยสนับสนุนระบบงานอื่น ๆ อยู่ นี้สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าระบบข้อมูลอื่น เพราะช่วยกิจการธนาคารทางคานอื่น ๆ อีกหลายคานได้อย่างมาก

โครงสร้างของระบบข้อมูล DOS นี้ประกอบด้วย

2.1 ระบบข้อมูลภายนอก (External information system - EIS)

เป็นระบบข้อมูลรวม (Data base) ที่เก็บข้อมูลทางด้านภาวะการดำเนินงาน การตลาดและข้อมูลสถิติต่าง ๆ ทางด้านการค้าและธุรกิจประเภทต่าง ๆ ไว้ เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และใช้ในการวางแผน โดยที่จะส่งผลไปใช้ในระบบข้อมูลบริหาร ใช้ในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายนโยบาย ผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากระบบข้อมูลบริหาร คือ

- เพื่อใช้ในการศึกษาสถานการณ์ของคู่แข่ง
- เพื่อการหาส่วนร่วมของตลาด (Market share)
- เพื่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้มของภาวะเศรษฐกิจในข้างหน้าเพื่อกำหนดนโยบายที่ถูกต้อง
- เพื่อการจัดทำ Bank planning model
- เพื่อการวิจัยตลาด
- เพื่อวิเคราะห์การกำหนดนโยบายของธนาคาร
- เพื่อหาสถิติการค้าเข้าออกของประเทศแยกตามความต้องการของธนาคาร
- เพื่อใช้ในการวิเคราะห์การจัดสรรกองเงินทุน

2.2 ระบบเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Improvement operating

system - IOS) เป็นระบบงานที่จัดสร้างขึ้นมาเพื่อที่จะช่วยการปฏิบัติงานของธนาคาร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และลดค่าใช้จ่าย เพื่อให้งานต่าง ๆ เกิดความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน งานควบคุมและตรวจสอบก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานนี้ด้วย ประโยชน์ต่าง ๆ ที่ธนาคารจะได้จากระบบงานนี้

- ความคล่องตัวและยืดหยุ่นจากการปฏิบัติงาน
- การตรวจสอบระบบการปฏิบัติงาน
- การเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านความถูกต้อง รวดเร็ว
- เพื่อตอบสนองกับปริมาณงานต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น

2.3 ระบบงานบริการลูกค้าพิเศษ (Bank customer service - DCS)

ธุรกิจธนาคารเป็นธุรกิจที่จะต้องดำเนินภายใต้กรอบของกฎหมายและการควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย ในสภาวะที่แข่งขันกันทางด้านบริการธนาคารก็พยายามแข่งขันขยายบริการแก่ลูกค้า โดยเฉพาะลูกค้าที่เป็นบริษัท ห้างร้าน หรือองค์การรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล เพราะการขยายบริการไปถึงสถาบันเหล่านี้ก็ย่อมหมายถึง เจ้าหน้าที่ที่เป็นสมาชิกของสถาบันแต่ละแห่งก็จะเข้ามาเป็นลูกค้าของธนาคารโดยทางอ้อม วิธีการก็โดยการให้บริการด้านต่างๆ เท่าที่ธนาคารพึงกระทำได้ในขอบเขตของธุรกิจธนาคารที่รัฐกำหนดไว้ อาทิเช่น ระบบบัญชีเงินเดือนของพนักงานบริษัท ห้างร้าน เงินสะสม ฯลฯ เป็นต้น ผลประโยชน์ที่ธนาคารพึงได้รับจากระบบบริการนี้ ได้แก่

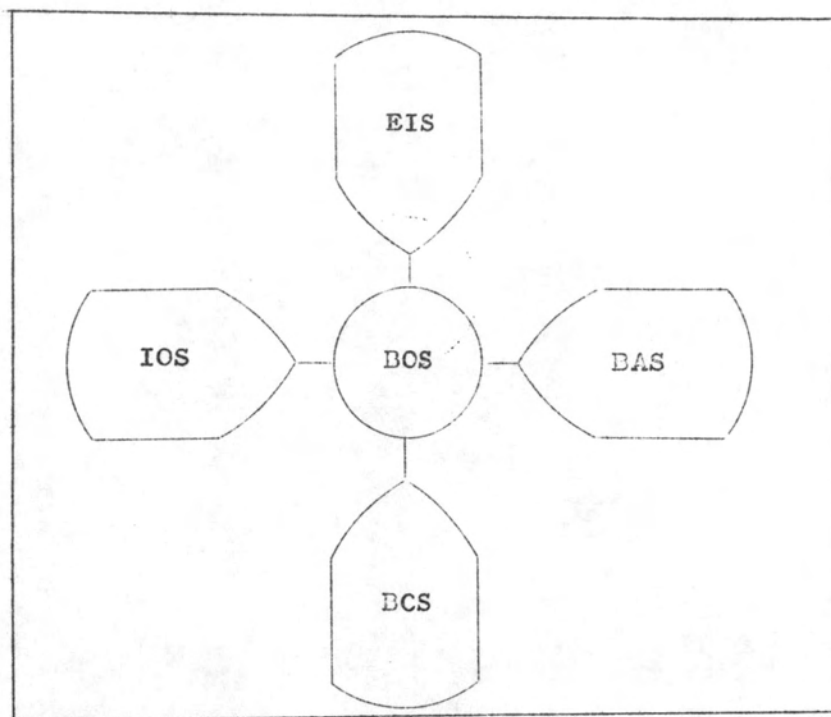
- การขยายบริการลูกค้า เพิ่มจำนวนลูกค้า และเงินฝาก
- เพื่อสะดวกและลดภาระการปฏิบัติของธนาคารจากระบบข้อมูลลูกค้า
- เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับธนาคารโดยการนำเอาเงินฝากเหล่านี้ไปจัดสรร

เป็นกองเงินทุนเพื่อไปใช้ในการปล่อยสินเชื่อ

- เพื่อลดค่าใช้จ่ายของธนาคาร
- เพื่อเป็นการขยายตลาด และชื่อเสียงของธนาคาร
- เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็วแก่ลูกค้า

2.4 ระบบบริการบริษัทในเครือ (Bank Affiliate Service - DAS)

เป็นระบบงานที่สนับสนุนการ Process และการเก็บรวบรวมข้อมูลของบริษัทต่าง ๆ ในเครือธนาคารให้มาเก็บรวบรวมไว้เป็นที่แห่งเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลให้กับฝ่ายจัดการในการนำมาใช้ในการตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายหรือติดตามควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเหล่านี้ โดยทางตรงระบบข้อมูลเหล่านี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการธนาคาร แต่เป็นระบบข้อมูลที่ให้กับฝ่ายบริหารระดับสูงของธนาคารในการดำเนินธุรกิจประเภทอื่น

รูปที่ 8.1 โครงสร้างของระบบ BOS

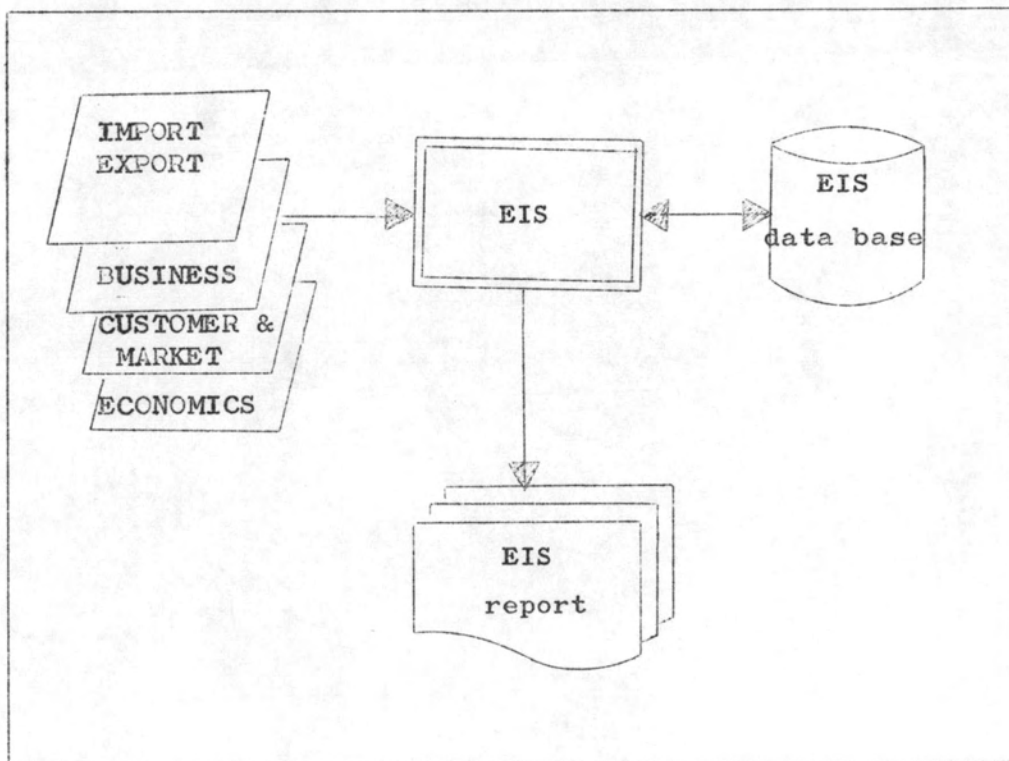
3. ลักษณะระบบงาน

เนื่องจากเป็นระบบงานที่เป็นการผสมกันของระบบข้อมูลประเภทต่าง ๆ และมีความสัมพันธ์ระหว่างกันน้อยมากเพราะแต่ละอย่างต่างก็อิสระในตัวเอง ฉะนั้น การจัดลักษณะระบบงานจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดความเชื่อมโยงเข้าหากัน แต่ภายในระบบเดียวกันอาจมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันบ้าง ทว่าก็ไม่มากนัก เพราะขึ้นอยู่กับว่าเป็นงานประเภทไหนที่ฝ่ายจัดการจะพิจารณาเล็งเห็นประโยชน์

3.1 ระบบข้อมูลภายนอก (EIS) โครงสร้างของระบบข้อมูลเพื่อภายนอกนี้เป็นระบบข้อมูลที่ใช้งานทางด้านการวิเคราะห์และใช้วิจัยทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสถาบันธนาคารหลาย ๆ แห่งได้มีหน่วยงานทั้งโดยตรงและอ้อมทำหน้าที่ในการนำเอาข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์ตีความและเขียนเป็นรายงานประจำเดือนขึ้น ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อลูกค้าที่มาใช้บริการธนาคารทางด้านการติดตามโครงการของตนเองที่ธนาคารให้เครดิตไป หรือเพื่อให้ลูกค้านำเอาตัวเลขต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้วิเคราะห์ตัดสินใจในการลงทุนหรือควบคุมบริหารการประกอบการของตน และยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและวิสาหกิจ สำหรับในขั้นฝ่ายวิจัยและวางแผนเป็นผู้รับหน้าที่ต่อการประมวลและนำเอาข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้เพื่อจัดทำเป็นเอกสารออกเผยแพร่

ระบบข้อมูลแยกประเภทของข้อมูลที่เข้ามาออกได้ 4 ประเภทคือ

- ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะธุรกิจภายใน
- ข้อมูลเกี่ยวกับการค้าเข้มาออกของประเทศ
- ข้อมูลเกี่ยวกับด้านค่าครองชีพและการตลาด
- ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจหลัก เช่น
  - การป่าไม้
  - การประมง
  - การเหมืองแร่
  - การเกษตร
  - การอุตสาหกรรม
  - ฯลฯ

รูปที่ 8.2 ลักษณะระบบงานของ EIS

3.2 ระบบเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน (IOS) ระบบการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานนี้มีเป้าหมายโดยตรงก็เพื่อช่วยทางด้านความถูกต้อง รวดเร็ว การกระจายความรับผิดชอบ ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การควบคุมการปฏิบัติงานของธนาคารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ งานทางด้านของระบบนี้จำแนกออกได้คือ

3.2.1 งานทางด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น (Data entry/Capture system หรือ Source document automation) เนื่องจากธนาคารส่วนใหญ่ในประเทศไทยต่างก็ใช้เอกสารในรูปสลิป (Slip system) เพื่อการลงบัญชีของธนาคาร สลิปเหล่านี้เองที่เป็นตัวเอกสารที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละรายการไว้ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็เนื่องจากธนาคารมีสาขาอยู่เป็นจำนวนมาก และอยู่ในที่ต่าง ๆ กัน การนำเอาสลิปเหล่านี้เข้ามา Process ด้วยคอมพิวเตอร์ย่อมมีปัญหาในการเก็บรวบรวมและขนส่ง จึงมีระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นนี้ขึ้น ทั้งโดยระบบ Online คือ ส่งข้อมูลมาทางสายโทรศัพท์ หรือไมโครเวฟกับทาง Offline ก็โดยการกระจายเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการ Key ข้อมูลเข้าเก็บไปไว้ตามสาขาต่าง ๆ แล้วรวบรวม Media ส่งเข้ามา Process ที่คอมพิวเตอร์ ระบบหลังนี้ก็ยังคงพบปัญหาการขนส่งอยู่อีก ระบบวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้อยู่มี

ก. Stand alone เป็นระบบ Data entry ที่เครื่องมือทำการบันทึกและเช็คสอบโดยอิสระ กล่าวคือ ทุกหน่วยงานผู้ใช้ต้องมีเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้บันทึก ตรวจสอบ และ Edit (ถ้ามี) โดยครบถ้วน เมื่อได้ข้อมูลบันทึกลงใน Media แล้วจะส่ง Media นี้ไปทำการ Run ในเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งมีการจัดระบบแบบ Offline ต่อไป ในระบบนี้สำหรับงานธนาคาร หน่วยงานผู้ใช้จำเป็นต้องมี Keyboard console และ display สำหรับการบันทึกข้อมูลและมีเครื่องอุปกรณ์หรือระบบโปรแกรมสำหรับการ Edit ข้อมูล ซึ่งสามารถจะ Edit ข้อมูลเข้ามาขณะทำ Data entry ได้ ผู้ใช้จึงมีโอกาสแก้ไขข้อมูลที่ถูกต้องได้โดยตรง แล้วส่งเฉพาะ Media นี้ไปทำการ List และ Update ด้วยคอมพิวเตอร์ต่อไป

ข. Shared processor เป็นระบบ Data entry แบบติดตั้งตามหน่วยงาน ผู้ใช้และผู้ Processor ร่วมกัน เครื่องมือ Data entry ที่หน่วยงานผู้ใช้นั้นเป็น Keyboard console ซึ่งทำหน้าที่แปลงข้อมูลแล้วส่งไปยัง Processor โดยผ่านระบบสื่อสาร เช่น สายโทรศัพท์ เป็นต้น เครื่องอุปกรณ์หรือระบบโปรแกรมซึ่งทำการ Process งานจะอยู่ที่ Processor แห่งเดียว เมื่อมีการ Key ข้อมูลงานธนาคารเข้าไป ข้อมูลจะถูกส่งตามสายโทรศัพท์ไปยัง Processor ถ้าข้อมูลนั้นถูกต้องจะบันทึกลงใน Media ถ้าข้อมูลผิดก็สามารถจะให้ผู้ทำการแก้ไขก่อนบันทึกลงใน Media ลักษณะการทำงานแบบนี้จัดเป็นระบบ Online ส่วน Media ที่ส่งไปให้คอมพิวเตอร์ Run นั้น จัดเป็นระบบ Offline

ค. Online data entry to computer เป็นระบบ Distributed data entry ที่บันทึกข้อมูลจากแหล่งที่เกิดข้อมูลซึ่งอยู่ต่างสถานที่กับที่ซึ่งจะทำการ Process แล้วส่งไป Process ยังเครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรง การตรวจสอบและ Edit จะทำที่ปลายทาง และติดต่อกับคอมพิวเตอร์ได้โดยระบบสื่อสาร เช่น สาย-โทรศัพท์ เป็นต้น การทำงานระหว่าง Terminal กับคอมพิวเตอร์นี้เป็นการทำงานในระบบ Online

3.2.2 งานทางคานเคลียร์เช็คธนาคาร (Clearing cheque system)
เนื่องด้วยในปัจจุบันคนไทยนิยมใช้เช็คกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณเช็คที่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนกันระหว่างธนาคารมีปริมาณสูงขึ้น และธนาคารต่างก็จะขยายการบริการของตนเอง ขยายสาขาทำการทำโรงงานทางคานการแลกเปลี่ยนเช็คระหว่างธนาคาร และระหว่างสาขานาคารเดียวกัน จะต้องพบกับปัญหาการทำงานให้ทันตามกำหนดเวลาที่ทางสำนักหักบัญชี (Clearing house) ของธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดไว้ ฉะนั้น ธนาคารใหญ่ ๆ ที่มีปริมาณเช็คมาก ๆ จึงหันมานิยมใช้เครื่องอุปกรณ์ Magnetic ink character recognition (MICR) มาใช้กับกิจการงานทางคานนี้ ซึ่งก็จะเพิ่มความคล่องตัวให้กับงานมากยิ่งขึ้น วิธีการทำก็โดยการนำเอาเช็คซึ่งถูกกำหนดขนาดเป็นมาตรฐานตามที่เครื่องอุปกรณ์กำหนดแล้วมา encode ด้วย

Magnetic ink เขาไปควยข้อมูลเบอร์บัญชี สาขา รายการ และจำนวนเงิน ฯลฯ แล้วนำมาเข้าอ่านทางเครื่องอุปกรณ์อ่านเช็ค เพื่อแยกเช็คออกตามรายสาขา และธนาคาร พร้อมกันนั้นก็อาจออกรายงานเพื่อการเช็คสอหรือใบนำส่ง (Master voucher) ไปตามสาขาหรือสำนักหักบัญชีพร้อมกับตัวเช็คที่แยก บางแห่งอาจใช้ อุปกรณ์ชนิดนี้อ่านเช็คเข้าคักบัญชีโดยตรงทาง Online หรือ Offline ก็ได้ นอกจากเช็คแล้วเอกสารอื่น ๆ ของธนาคารในรูปลักษณะเดียวกันก็สามารถ Process เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นทางนี้ได้เช่นกัน

3.2.3 งานทางด้านตรวจลายเซ็นต์ (Signature verification)

เป็นงานอีกประเภทหนึ่งซึ่งเป็นภาระแก่ธนาคารเป็นอย่างมากในการตรวจและรับรองลายเซ็นต์ของลูกค้า ในปัจจุบันมีธนาคารหลายแห่งได้นำเอาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ เช่น Back-ray-lamp, การตรวจสอบลายเซ็นต์โดยใช้ Micro film system เชื่อมโยงกับคอมพิวเตอร์โดยตรง หรือกระทำโดยรูป Manual หรือการเช็คสอลายเซ็นต์โดยเก็บไว้ในระบบ file คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3.2.4 งานทางด้านการตรวจสอบและควบคุม (Auditing system)

มีธนาคารบางแห่งได้นำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในระบบการตรวจสอบโดยนำเอาการกระทบยอดรายการที่ผ่านมานั้นมาใช้กับยอดบัญชีคุมของธนาคาร ระบบโปรแกรมที่วางสามารถที่จะแกะรอยและออกข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นออกมาเป็นรายบัญชี นอกจากนั้นแล้วยังใช้ในการตรวจสอบควบคุมระบบงานต่าง ๆ ที่กระทำโดยฝ่าย EDP ให้เป็นไปตามระบบมาตรฐานที่วางไว้ มิให้เกิดมีการทุจริตเกิดขึ้น

งานที่กล่าวมานี้เป็นตัวอย่างส่วนหนึ่งเท่านั้น งานอื่น ๆ ทางธนาคารที่นำมาใช้ยังมีอีกหลายอย่าง เช่น Credit card, Money transfer, Job accounting ฯลฯ เป็นต้น

3.3 ระบบงานบริการลูกค้าพิเศษ (BCS) ระบบงานนี้จะช่วยในการให้

บริการลูกค้าในลักษณะที่เป็นสถาบันทั้งภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจและรัฐบาลในการที่เจ้าหน้าที่และพนักงานในสถาบันเหล่านี้มีจำนวนมาก ๆ ธนาคารจะรับผิดชอบทางด้าน

ระบบบัญชีการเงินเกี่ยวกับพนักงานเหล่านี้ในรูปของบัญชีเงินฝาก งานต่าง ๆ ที่ธนาคาร
หลายแห่งรับทำอยู่ในขณะนี้

- Provident fund system
- Payroll & taxation system
- Housing project
- Automobile hire purchase accounting
- Utility rating & billing
- Credit card accounting
- Customer balance sheet & statement analysis & projection
- ฯลฯ

3.4 ระบบบริการบริษัทในเครือ (BAS) ระบบงานที่ช่วยงานบริษัท

ในเครือนี้เป็นการยากที่จะระบุลักษณะระบบงานเพราะขึ้นอยู่กับลักษณะของระบบงาน
ของบริษัทนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตามก็มีงานบางประเภทที่ถือว่าเป็นงานกลาง ๆ ที่จะ
ต้องถูกกำหนดขึ้นในทุก ๆ บริษัทธุรกิจ งานประเภทเหล่านี้ได้แก่

- General ledger system
- Personnel record system
- Provident fund system
- Payroll system
- Inventory control
- Amortization
- ฯลฯ